

Rozwiązanie równania różniczkowego metodą elementów skończonych

Łukasz Czarniecki
Grupa Poniedziałek 11:15

Celem pracy było zademonstrowanie rozwiązania zadanego równania różniczkowego metodą elementów skończonych.

Postać równania :

$$\begin{cases} -\frac{d}{dx}\left(E(x)\frac{du(x)}{dx}\right) = 0 \\ u(2) = 0 \\ \frac{du(0)}{dx} + u(0) = 10 \\ E(x) = \begin{cases} 3 \text{ dla } x \in [0,1] \\ 5 \text{ dla } x \in (1,2] \end{cases} \end{cases}$$

Sformułowanie wariacyjne:

Do sformułowania wariacyjnego konieczna jest funkcja z przestrzeni testowej na danym przedziale równania. Różniczkowego. Dla danego równania jest zadany zerowy brzegowy warunek Dirichleta dla argumentu $x = 2$. Dlatego funkcje testowe v zerują się dla tegoż argumentu. Na brzegu $x=0$ jest zadany warunek brzegowy Cauchy'ego, dlatego funkcje testowe nie mogą się zerować dla tego argumentu. Czyli mamy :

$$\begin{cases} v(x) \in [0,2] \\ v(2) = 0 \\ v(0) \neq 0 \end{cases}$$

Dla danego równania sformułowanie wariacyjne z uwzględnieniem warunku Cauchy'ego wygląda następująco :

$$\begin{cases} \int_0^2 Eu'v'dx - E(0)v(0)u(0) = -10E(0)v(0) \\ B(u, v) = \int_0^2 Eu'v'dx - E(0)v(0)u(0) \\ L(v) = -10E(0)v(0) \end{cases}$$

Za przestrzeń elementów skończonych, które podstawiamy dla danego równania w ramach funkcji testowych, oraz składników z których budujemy ostateczną funkcję u przyjmujemy n funkcji typu B-splajn na danym przedziale.

$$h = \frac{1}{n} \quad x_k = k * h$$

$$e_1 = \begin{cases} \frac{x_1-x}{h} & \text{dla } x \in [x_0, x_1] \\ 0 & \text{w p.p.} \end{cases}$$

$$e_k = \begin{cases} \frac{x-x_{k-1}}{h} & \text{dla } x \in [x_{k-1}, x_k] \\ \frac{x_{k+1}-x}{h} & \text{dla } x \in [x_k, x_{k+1}] \\ 0 & \text{w p.p.} \end{cases} \quad \text{dla } k=2,\dots,n-1$$

$$e_n = \begin{cases} \frac{x-x_n}{h} & \text{dla } x \in [x_{n-1}, x_n] \\ 0 & \text{w p.p.} \end{cases}$$

Równanie różniczkowe przyjmuje postać równania macierzowego, gdzie niewiadomymi są wagi w_i przez jakie należy wymnożyć kolejne elementy naszej przestrzeni elementów skończonych. Przez wcześniej zadany warunek Diricheta wiemy, że funkcja zeruje się dla x_n dlatego możemy przyjąć, że w_n jest równe 0 i rozważać równanie macierzowe tylko dla $n-1$ elementów.

Nasze równanie macierzowe przyjmuje postać:

$$\begin{bmatrix} B(e_1, e_1) & \cdots & B(e_{n-1}, e_1) \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ B(e_1, e_{n-1}) & \cdots & B(e_{n-1}, e_{n-1}) \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} w_1 \\ \vdots \\ w_{n-1} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} L(e_1) \\ \vdots \\ L(e_{n-1}) \end{bmatrix}$$

Zadany układ generuje skryptem napisanym w języku R. Napotkane całki rozwiązuje poleconą metodą kwadratury Gauss-Legendre (funkcja `quad_Integra`).

Skrypt wyznaczający funkcję u

Rozwiązywanie całek :

```
#Digital computing integrals
quad_Integral <- function(f,a,b)
{
  l<-(b-a)/2
  mid<-(b+a)/2
  return(l*( f(l/sqrt(3) +mid) +
             f(-l/sqrt(3) +mid) ))
}
```

Generowanie funkcji typu bisplanck :

```

#returns ei for n elements on given interval [a,b]
base_Function <- function(a,b, n,i, derivative)
{
  interval=(b-a)/n

  if (!derivative)
  {
    if (i==1)
    {
      e <- function(x)
      {
        if (x>=a && x<=a+interval)
          return((a+interval-x)/interval)
        return(0)
      }
    }
    else if (i>1 && i<n)
    {
      i=i-1
      e <- function(x)
      {
        if (x>=a + (i-1)*interval && x<=a + i*interval)
          return((x- a-(i-1)*interval)/interval)
        else if (x>=a + i*interval && x<=a + (i+1)*interval)
          return((a+(i+1)*interval -x)/interval)
        return(0)
      }
    }
    else if (i==n)   e <- function(x) 0
  }
  else
  {
    if (i==1)
    {
      e <- function(x)
      {
        if (x>=a && x<=a+interval)
          return(-1/interval)
        return(0)
      }
    }
    else if (i>1 && i<n)
    {
      i=i-1
      e <- function(x)
      {
        if (x>=a + (i-1)*interval && x<=a + i*interval)
          return(1/interval)
        else if (x>=a + i*interval && x<=a + (i+1)*interval)
          return(-1/interval)
        return(0)
      }
    }
    else if (i==n)
    {
      e<- function(x) 0
    }
  }
  return(e)
}

```

```
E <- function(x)
{
  if (x>=0 && x<=1)
    return(3)
  if (x>1&& x<=2)
    return(5)
```

Konstrukcja Macierzy :

```
construct_Matrix <- function(n,a,b)
{
  m<-matrix(nrow=n-1,ncol=n-1)
  for (i in 1:(n-1))
  {
    func=function(x) E(x)*base_Function(a,b,n,i,TRUE)(x)*base_Function(a,b,n,1,TRUE)(x)
    B=quad_Integral(func,a,a+(b-a)/n)
    m[1,i]=B-E(0)*base_Function(a,b,n,1,FALSE)(0)*base_Function(a,b,n,i,FALSE)(0)
    m[i,1]=m[1,i]
  }

  for (i in 2:(n-1))
  {
    for (j in 2:(n-1))
    {
      func=function(x) E(x)*base_Function(a,b,n,j,TRUE)(x)*base_Function(a,b,n,i,TRUE)(x)
      B=quad_Integral(func,a+(i-2)*(b-a)/n,a+(i)*(b-a)/n)
      m[i,j] <- B-E(0)*base_Function(a,b,n,j,FALSE)(0)*base_Function(a,b,n,i,FALSE)(0)
    }
  }
  return(m)
}
```

Konstrukcja wektora z prawej strony równania macierzowego:

```
constructVector <- function(n,a,b)
{
  v=matrix(nrow=n-1,ncol=1)
  for(i in 1:(n-1))
    v[i,1]=-10*E(0)*base_Function(a,b,n,i,FALSE)(0)
  return(v)
}
```

Rozwiązanie równanie macierzowego i złożenie z uzyskanego równanie estymacji poszukiwanej funkcji :

```
constructFunction <- function(n,a,b)
{
  B=construct_Matrix(n,a,b)
  v=constructVector(n,a,b)
  solution=solve(B,v)

  answer=function(x)
  {
    s=0
    for (i in 1:(n-1))
      s=s+base_Function(a,b,n,i,FALSE)(x)*solution[i,1]
    return(s)
  }
  return(answer)
}
```

Wykres funkcji u dla 1000 elementów :

```
f=constructFunction(1000,0,2)

x=1:1000/500
y=1:1000
for (i in 1:1000)
  y[i]=f(x[i])
plot(x,y,type="l",main="u(x)")
```

